СЕДМО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „Г. С. РАКОВСКИ“ – ГР. ПЕРНИК
ПЕРНИК, УЛ. „СТАРА ПЛАНИНА”, № 14, ТЕЛ: **076 607 957 , 076 609 141**, e-mail: info-1403202@edu.mon.bg

УТВЪРДИЛ:
ДИРЕКТОР
МИЛА БЛАГОЕВА

СЪГЛАСУВАЛИ:
МОНИКА ГЕОРГИЕВА
Председател на СО към СБУ на КНСБ

МИЛЕНА РИЗОВА:
Председател на СО към КТ Подкрепа

ПРАВИЛНИК

ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

УЧЕБНА 2026/2027 ГОДИНА

Правилникът е актуализиран съобразно Кодекса на труда, Закона за здравословни и безопасни условия на труд, Наредба № РД-07-2 от 16.12.2009 г. в действащата й редакция, Наредба № РД-07-3 от 18.07.2014 г., Наредба № 15 от 31.05.1999 г., Наредба № 7 от 15.08.2005 г., Наредба № 8121з-647 от 01.10.2014 г. в действащата й редакция, както и приложимите актове в системата на предучилищното и училищното образование.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Правилникът определя основните изисквания, организацията, отговорностите и контрола за осигуряване на безопасни и здравословни условия на обучение, възпитание и труд в VII ОУ „Г. С. Раковски“ – гр. Перник.

2. Правилникът се прилага за учениците, педагогическите специалисти, непедагогическия персонал, външните изпълнители, посетителите и всички други лица, които извършват дейност или пребивават на територията на училището.

3. Основни принципи са превенция на риска, своевременно отстраняване на опасностите, информираност и обучение, недопускане до работа или практическа дейност без необходимия инструктаж, както и защита на живота и здравето с предимство пред опазването на имущество.

4. Директорът организира оценяването и управлението на рисковете и определя със заповед длъжностните лица с конкретни функции по безопасност и здраве при работа, пожарна безопасност, действия при бедствия и аварии, първа помощ и други свързани дейности.

II. ОСНОВНИ ИЗИСКВАНИЯ

При организацията и провеждането на учебната, извънкласната, административната, техническата и стопанската дейност се осигуряват безопасни условия по отношение на:

- сгради, помещения, стълбища, коридори, дворове, спортна площадка и евакуационни пътища;
- машини, инструменти, уреди, лабораторно и STEM/STEAM оборудване;
- електрически, отоплителни, водоснабдителни и канализационни инсталации;
- микроклимат, осветеност, шум, чистота и хигиена;
- работа с видеодисплеи, интерактивни дисплеи и друго цифрово оборудване;
- ръчно пренасяне на товари;
- спортни дейности и физическо натоварване;
- организирани пътувания, екскурзии, мобилности и дейности извън училището;
- строителни, ремонтни, монтажни и сервизни дейности, извършвани от училището или външни изпълнители.

III. ОРГАНИЗАЦИЯ НА БЕЗОПАСНАТА УЧИЛИЩНА СРЕДА

1. Сграда, помещения и инсталации

• Неизправности по електрическата, ВиК, отоплителната и друга техническа инфраструктура се съобщават незабавно на директора, заместник-директора и определеното длъжностно лице.

• Повреди се отстраняват само от компетентни служители или оторизирани външни изпълнители. Ученици не се допускат до електрически табла, технически помещения и дейности по ремонт.

• Електроуреди и оборудване се използват само когато са технически изправни и съобразно инструкциите на производителя.

• Използването на допълнителни отоплителни уреди се допуска само при доказана необходимост, след преценка на пожарния и електрическия риск и с изрично разрешение на директора.

• Евакуационните пътища, изходите и пожарните съоръжения се поддържат постоянно свободни и достъпни.

2. Пожарна безопасност

• Организацията по пожарна безопасност се осъществява по действащата Наредба № 8121з-647/01.10.2014 г., Правилата за пожарна безопасност, Плана за действие при пожар и Плана за евакуация на училището.

• Със заповед на директора се определят длъжностни лица за организация и контрол на пожарната безопасност, включително контрол на пожарогасителите, пожарните врати, пожароизвестителните и други системи, когато са налични.

• Пожарогасителните средства и активните мерки за пожарна защита се поддържат и проверяват в нормативно определените срокове.

• Учебни евакуации се провеждат и документират съгласно действащия План за евакуация и Наредба № 8121з-647.

3. Хигиена, микроклимат и качество на въздуха

• Учебните и общите помещения се почистват по утвърдена организация, а санитарните помещения се поддържат в състояние, което не създава риск за здравето.

• При епидемична обстановка или указания на здравните органи се въвеждат допълнителни противоепидемични мерки само доколкото са актуално предписани.

• Помещенията се проветряват регулярно, включително при лабораторни и практически дейности, при които е възможно отделяне на прах, миризми или пари.

• Температурата, влажността и движението на въздуха в работните помещения се поддържат съобразно приложимите изисквания за микроклимат.

4. Спортна площадка и физкултурни салони

• Спортните съоръжения се проверяват периодично и преди използване при съмнение за повреда.

• Неизправно съоръжение незабавно се извежда от употреба и се обозначава до отстраняване на повредата.

• Учителят организира дейността съобразно възрастта, здравословното състояние, условията на средата и вида на упражнението.

5. Достъп на моторни превозни средства

Влизането и паркирането на моторни превозни средства в училищните дворове се ограничава. Допускат се МПС, свързани с обслужването на училището, аварийни и специализирани автомобили, доставки и дейности на изпълнители, при условия, които не застрашават учениците и не блокират евакуационни и противопожарни подходи.

6. Забрана за тютюнопушене и употреба на свързани изделия

Забранява се тютюнопушенето и употребата на тютюневи и свързани изделия, включително електронни цигари и други продукти, когато употребата им е забранена от приложимото законодателство, в сградата и на прилежащата територия на училището.

IV. ИНСТРУКТАЖ И ОБУЧЕНИЕ ПО БЕЗОПАСНОСТ

1. Инструктаж на служителите

Инструктажите и обученията на работещите се организират по Наредба № РД-07-2/16.12.2009 г. в действащата й редакция. Директорът писмено определя видовете инструктажи, лицата, програмите и длъжностните лица, които ги провеждат.

• начален инструктаж;

• инструктаж на работното място;

• периодичен инструктаж;

• ежедневен инструктаж - само за дейностите, за които нормативно е приложим;

• извънреден инструктаж - при условията на Наредба № РД-07-2.

Инструктажите са присъствени. Инструктажите се документират в книги по утвърдения образец или в електронни документи. Когато се използва електронно документиране, документът се подписва с усъвършенстван или квалифициран електронен подпис при условията на действащата наредба.

2. Инструктаж на учениците

• В началото на учебната година/срока класните ръководители запознават учениците с общите правила за безопасност, действия при пожар, бедствия, аварии, критичен инцидент и други рискове, приложими за училищната среда.

• В специализирани кабинети и при практически дейности се провежда специализиран инструктаж преди започване на работа и периодично според риска и характера на дейността.

• Инструктажите на учениците се документират по утвърден от директора вътрешен ред, като се събират само необходимите данни.

• При ново оборудване, промяна на технологията, възникнал инцидент или установен нов риск се провежда допълнителен инструктаж.

V. СПЕЦИАЛИЗИРАНИ КАБИНЕТИ, ЛАБОРАТОРИИ И STEM/STEAM ПРОСТРАНСТВА

1. Общи правила

• Ученици не остават без педагогически надзор при лабораторни упражнения, работа с инструменти, машини, реактиви, електрическо или друго рисково оборудване.

• Учителят проверява предварително работното място, наличието и изправността на необходимите средства и съответствието на дейността с възрастта и подготовката на учениците.

• Не се допуска използване на инструмент, машина, уред, реактив или друг материал преди демонстрация и инструктаж.

• След приключване на дейността работното място се привежда в безопасно състояние; електроуредите се изключват, реактивите и инструментите се прибират, а помещението се проверява.

2. Химични вещества и реактиви

• Опасните химични агенти и реактиви се съхраняват в подходящи, обозначени и ограничени за ученици места.

• Учениците работят с реактиви само под непосредствения контрол на учителя и с подходящи средства за защита, когато оценката на риска го изисква.

• Не се допуска преливане, смесване, преместване или използване на реактиви извън поставената задача и без разрешение.

3. Информационни технологии и работа с дисплеи

• Учителите организират периодична смяна на зрителната и двигателната активност и избягват продължително непрекъснато фиксиране в един дисплей.

• Яркостта и контрастът се настройват съобразно осветлението и конкретната среда.

• Работното място се организира с подходящо разстояние до дисплея, без отблясъци и с възможност за правилна поза.

• При използване на интерактивни дисплеи се отчита конкретният размер на екрана, разположението на стаята и препоръките на производителя; не се въвеждат фиксирани универсални дистанции без техническа обосновка.

VI. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

• да познават рисковете в помещенията и дейностите, които ръководят;

• да провеждат необходимите инструктажи и да не допускат практически дейности без тях;

• да следят поведението на учениците и да прекратяват дейност при непосредствен риск;

• да съобщават незабавно за повреди, инциденти, почти настъпили инциденти и други опасности;

• да не оставят ученици без надзор в помещения и дейности с повишен риск;

• при извънучилищни дейности да изпълняват изискванията за безопасност, транспорт, инструктаж, придружаване и медицинска/застрахователна обезпеченост, когато е приложимо;

• след работа в специализиран кабинет да осигурят безопасно изключване и прибиране на използваните уреди и материали.

VII. ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ЗАБРАНИ ЗА УЧЕНИЦИТЕ

Учениците са длъжни да спазват инструкциите на педагогическите специалисти и правилата за безопасност. Не се допуска:

• тичане, блъскане, пързаляне и други опасни действия в коридори, стълбища и учебни помещения;

• сядане и качване върху первази, парапети, мебели и други неподходящи конструкции, както и надвесване през прозорци и стълбищни парапети;

• внасяне или използване на запалителни, взривоопасни, токсични или други опасни вещества без учебна цел и педагогически контрол;

• внасяне или притежаване на огнестрелни, хладни или други опасни оръжия и предмети;

• употреба, разпространяване или предлагане на наркотични и психоактивни вещества, алкохол, тютюневи и свързани изделия, диазотен оксид и други вещества, забранени от закона или училищните правила;

• работа с машина, инструмент, електроуред или лабораторно оборудване без разрешение, инструктаж и необходимия контрол;

• самоволно смесване, преливане или употреба на реактиви;

• прикриване на инцидент, повреда или опасна ситуация.

При опасност, инцидент или внезапно влошаване на здравословното състояние ученикът незабавно уведомява учител или друг служител.

VIII. ВЪНШНИ ИЗПЪЛНИТЕЛИ И РЕМОНТНИ ДЕЙНОСТИ

• При възлагане на ремонт, монтаж, сервизна или друга дейност договорът/организацията трябва да предвижда мерки за безопасност, съобразени с дейността и присъствието на ученици.

• Работните зони се отделят и обозначават така, че ученици и неупълномощени лица да нямат достъп.

• Външните изпълнители се запознават с приложимите вътрешни правила, пропускателния режим, пожарната безопасност и евакуационните изисквания.

• Дейности с повишен риск се планират по възможност извън времето на масово присъствие на ученици.

IX. ПЪРВА ПОМОЩ, ЗЛОПОЛУКИ И ИНЦИДЕНТИ

• В училището се осигуряват средства за първа помощ и медицински специалист за оказване на първа помощ съобразно приложимите изисквания.

• При инцидент първо се осигурява безопасността на мястото и се оказва първа помощ в рамките на компетентността на присъстващите лица; при необходимост се подава сигнал на 112.

• Родителят/лицето, полагащо грижи, се уведомява своевременно при инцидент с ученик според характера на случая.

• Трудовите злополуки се регистрират, разследват и декларират по приложимия нормативен ред.

• Значими ученически инциденти и почти настъпили инциденти се анализират с цел приемане на превантивни мерки.

X. ДОКУМЕНТАЦИЯ

За дейностите по безопасност и здраве се поддържа необходимата документация, включително:

Документ/регистър, отговорно лице и книги за инструктаж на работещите

Определени лица по Наредба № РД-07-2 и заповед на директора

Инструктажи в кабинетите и във физкултурните салони.

Списъци/доказателства за общ инструктаж на учениците, които се съхраняват от класните ръководители.

Документация за трудови злополуки

Оценка на риска и план/програма за мерки.

XI. МЕРКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Изпълнението на правилника се конкретизира чрез действащи вътрешни актове, включително:

- заповед за организация и контрол на здравословните и безопасни условия на труд;
- заповеди по пожарна безопасност;
- План за действие при пожар и План за евакуация;
- План за защита при бедствия и аварии
- План за сигурност и мерки за противодействие на тероризма;
- правила за пропускателен режим
- други заповеди и инструкции на директора съобразно оценката на риска.

XII. КОНТРОЛ И АКТУАЛИЗАЦИЯ

- Директорът контролира изпълнението на правилника и определя със заповед конкретните отговорности на длъжностните лица.
- ЗАС и другите определени длъжностни лица извършват текущ контрол в рамките на възложените им функции.
- Правилникът се преглежда най-малко веднъж годишно и при нормативна, организационна, техническа или инфраструктурна промяна, настъпил инцидент или установен нов риск.
- Неактуални имена, телефони и други динамични данни не се включват трайно в основния текст, а се поддържат в заповеди, графици и служебни приложения.

XIII. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Правилникът влиза в сила от датата на утвърждаването му и се прилага през учебната 2026/2027 година.

Правилникът се довежда до знанието на служителите и учениците по подходящ и удостоверим начин.

Правилникът е утвърден със Заповед РД-12-1039 от 14.09.2026 г. на директора на VII ОУ „Г. С. Раковски“ – гр. Перник.

СЕДМО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „Г. С. РАКОВСКИ“ – ГР. ПЕРНИК
ПЕРНИК, УЛ. „СТАРА ПЛАНИНА“, № 14, ТЕЛ: **076 607 957 , 076 609 141**, e-mail: info-1403202@edu.mon.bg

Приложение № 1

КОНТРОЛЕН ЛИСТ ЗА ГОДИШЕН ПРЕГЛЕД НА БЕЗОПАСНАТА УЧИЛИЩНА СРЕДА

Област / Проверка	Статус	Мярка / срок
Евакуационни пътища	Свободни, обозначени и проходими	☐ Да ☐ Не ☐ Н/П
Пожарни средства	Достъпни, обозначени и в срок на проверка	☐ Да ☐ Не ☐ Н/П
Електрически табла	Заключени/ограничен достъп и без видими повреди	☐ Да ☐ Не ☐ Н/П
Кабинети и физкултурни салони	Инструкции и оборудване в безопасно състояние	☐ Да ☐ Не ☐ Н/П
STEM/STEAM оборудване	Изправност и ограничен достъп до рискови компоненти	☐ Да ☐ Не ☐ Н/П
Спортни съоръжения	Без видими повреди и рискови елементи	☐ Да ☐ Не ☐ Н/П
Прозорци/парапети/стълби	Без опасни дефекти	☐ Да ☐ Не ☐ Н/П
Осветление и микроклимат	Подходящи условия	☐ Да ☐ Не ☐ Н/П
Дворове и подходи	Без опасни препятствия и конфликтни зони	☐ Да ☐ Не ☐ Н/П
Първа помощ	Аптечки/оборудване налични и достъпни	☐ Да ☐ Не ☐ Н/П
Инструктажи	Проведени и документирани	☐ Да ☐ Не ☐ Н/П
Външни изпълнители	Контролирани работни зони и инструкции	☐ Да ☐ Не ☐ Н/П

Дата на проверката: _____

Проверили лица: _____

Обобщени констатации/мерки: _____

СЕДМО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „Г. С. РАКОВСКИ“ – ГР. ПЕРНИК
ПЕРНИК, УЛ. „СТАРА ПЛАНИНА”, № 14, ТЕЛ: **076 607 957 , 076 609 141**, e-mail: info-1403202@edu.mon.bg

Приложение № 2

КРАТЪК ПРОТОКОЛ ЗА УСТАНОВЕН РИСК / ПОЧТИ НАСТЪПИЛ ИНЦИДЕНТ

Дата и час:

.....

Място:

.....

Описание на риска/събитието:

.....

.....

.....

Непосредствено предприети мерки:

.....

.....

.....

Необходими коригиращи действия:

.....

.....

.....

Дата на проверка на изпълнението: .....

Протоколът се съставя от: .....